

Hjelp, hvor ble du av?

Hjelpetilbud for volds- og overgrepsoutsatte barn og unge under COVID-19 pandemien

Covid-19 pandemien, og de tiltakene som ble iverksatt fra 13. mars 2020 ga, som for resten av samfunnet, umiddelbare endringer for Stine Sofie Senteret. Barn og familier som hadde et opphold ved senteret dagen da de nye retningslinjene ble innført fikk sitt opphold avbrutt. Fremtidige opphold til i overkant av 80 familier som var planlagt denne våren, ble avlyst.

Denne brukerundersøkelsen er basert på svar fra omsorgspersoner til barn og unge som enten venter eller har vært ved Stine Sofie Senteret. Undersøkelsen er basert på barn og unge i alderen 3 - 18 år (N= 250). Barna er utsatt for vold og/eller seksuelle overgrep. Hensikten med undersøkelsen var å få mer kunnskap om hvordan perioden med stengte barnehager, skoler, omdisponering av personalressurser og begrensninger i ulike hjelpetilbud, har vært for volds- og overgrepsoutsatte barn, unge og deres familier.

Hjelpen som forsvant

Gjennom Barnekonvensjonen artikkel 39 er norske myndigheter forpliktet til å sørge for at volds- og overgrepsoutsatte barn sikres oppfølging, rehabilitering og ivaretagelse etter det vonde de har opplevd. Barnekonvensjonen gjelder også under kriser. Ifølge koronalovens forarbeider er det ikke adgang til å fravike eller gjøre unntak fra rettigheter i konvensjoner som etter menneskerettighetsloven gjelder som norsk lov. FNs barnekonvensjon (BK) er av disse. Tall fra vår undersøkelse viser imidlertid at hjelpeapparatet rundt de voldsutsatte barna

og deres omsorgspersoner er lite tilfredsstillende:

6 av 10 er lite tilfreds med oppfølgingen fra hjelpeapparatet

7 av 10 føler seg glemt av hjelpeapparatet

Barn og unges vansker

Korona-tiltakene har medført at en rekke hjelpetjenester har hatt stengt eller har hatt et sterkt redusert tilbud. For voldsutsatte barn og unge vil et manglende tjenestetilbud ramme ekstra hardt. Blant annet har denne perioden bidratt til økt ensomhet, 60 % rapporterer dette. 40 % av barna har hatt økende vansker med bekymringer, tristhet og nedstemthet.

For 1 av 5 barn har perioden også bidratt til reduserte vansker. En mulig forklaring kan være mindre krav og forventninger knyttet til faglig og sosial fungering. Fravær av skole og krevende hverdagsrutiner kan ha bidratt til en enklere hverdag for enkelte av disse familiene.

«All behandling på BUP har stoppet, alle møter med skole og PPT har stoppet, lærer og assistent på skole er sykemeldt, barnevern har sendt to mail om hvordan det går, men får ikke noe respons når vi svarer.»

Våre anbefalinger dersom krisen rammer igjen.

Dersom krisen rammer igjen, forventer Stine Sofies Stiftelse gode beredskapsplaner som inneholder redegjørelser for hvilke konsekvenser ulike tiltak vil ha for barn, og hvordan man søker å løse disse utfordringene. Nå har vi erfart at barn, unge og deres familier som i utgangspunktet har en krevende normal hverdag, har fått sin situasjon forverret når samfunnet lukker ned. Det tilsier at vi må strekke oss lenger for å sikre at denne gruppen blir ivaretatt på en god måte. Stine Sofies Stiftelse foreslår derfor:

- Alle foreslåtte begrensninger som knytter seg til eksisterende hjelpetiltak for voldsutsatte barn og unge skal inneholde en eksplisitt barnets-beste vurdering på gruppe- og individnivå
- Alle tjenester pålegges å utarbeide beredskapsplaner om en slik krise rammer igjen. Denne skal inneholde klare ansvarsfordelinger og gjennom det sørge for at barns rettigheter ivaretas.
- Beredskapsplaner bør utarbeides raskt og med kort frist, før forestående sommerferie. De kan endres over tid i takt med ny kunnskap som resultat av mer langvarig evalueringsarbeid, MEN det er ingen grunn til å ikke lage foreløpige beredskapsplaner som setter i verk om krisen rammer igjen innen kort tid. Slike planer må også ta for seg ferier.